

Септа М. В., к. е. н. Ставицька А. В.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ЗНАЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ

Іноземні інвестиції відіграють важливу роль у створенні сприятливих умов для розвитку економіки України. Розвиток експортного потенціалу і зниження рівня залежності від імпорту; поліпшення стану платіжного балансу; трансфер новітніх технологій та ноу-хау; комплексне використання ресурсів; досягнення соціально-економічного ефекту за рахунок підвищення рівня зайнятості – все це можливо досягти на основі ефективного використання переваг іноземного інвестування в економіці.

Майнові вкладення в економіку закордонними суб'єктами інвестиційної діяльності, а саме іноземними державами, фізичними та юридичними особами з метою вилучення матеріальних або нематеріальних благ – все це представляє собою іноземні інвестиції. Законодавче закріплення іноземні інвестиції мають в Законі України «Про зовнішньоекономічну діяльність», в якому ст. 1 передбачено, що «іноземні інвестиції – це усі види майнових та інтелектуальних цінностей, які вкладаються іноземними суб'єктами господарської діяльності в Україні, в результаті чого створюється прибуток (доход) або досягається соціальний ефект» [1].

Інвестиційний клімат країни в процесі залучення прямих іноземних інвестицій в національну економіку займає особливе значення, оскільки він є сукупністю політичних, правових, економічних та соціальних умов, що забезпечують та сприяють інвестиційній діяльності вітчизняних та закордонних інвесторів [2]. Захист інвестора від інвестиційних ризиків, що пов'язані з непередбаченими фінансовими втратами капіталу й доходів, підпадає саме під дію сприятливого інвестиційного клімату. І саме ця сукупність інвестиційних ризиків всебічно характеризує інвестиційний клімат від несприятливого до сприятливого.

В сучасних умовах активізації міжнародних інвестиційних процесів Україна має вражаючий простір для інвестиційної діяльності: багаті природні ресурси, значний людський потенціал, розвинена інфраструктура внутрішнього ринку. Проте низькі реальні обсяги іноземних інвестицій в Україні свідчать про вкрай недостатнє і навіть неефективне використання наявного інвестиційного потенціалу (рис. 1)

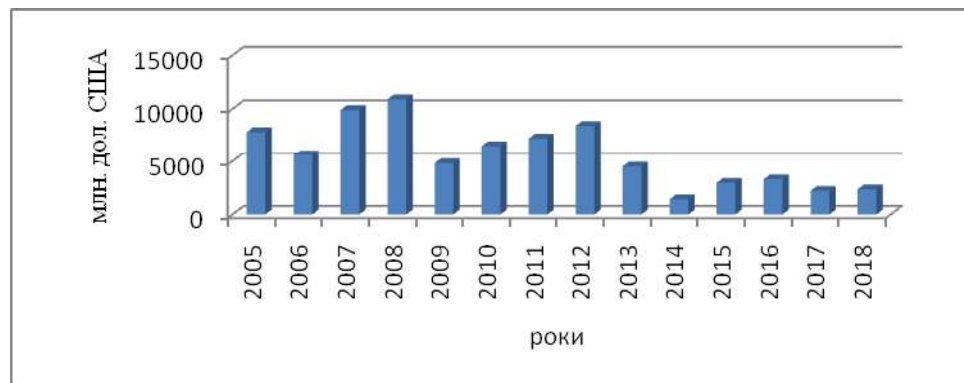

Рис. 1. Динаміка прямих іноземних інвестицій в економіку України за 2005-2018 рр., млн. дол. США (Складено за даними [3])

Найбільше прямих іноземних інвестицій в економіку України надійшло в 2005, 2007, 2008, 2012 роках. У 2008 році України отримала іноземні інвестиції на суму 10913 млн. дол. США. Політична криза в Україні негативно вплинула на обсяги іноземного інвестування, тому найменше інвестицій надійшло саме в 2014 році (1410 млн. дол. США) [3].

В Україні спостерігається нестійка тенденція до зростання іноземних інвестицій, яка залежить як від економічної, так і політичної ситуації в країні. Сповільнення темпів іноземного інвестування відбулося в 2006, 2009, 2013, 2014, 2017 роках. Для української економіки важливі інвестиції саме з країн, які є технологічними лідерами та спеціалізуються на виробництві товарів з високою часткою доданої вартості, а саме Франції, Італії, Німеччини, США та Японії. Але сучасна національна економіка України приваблює таких іноземних країн-інвесторів: Кіпр – 25,6 %, Нідерланди – 15,8%, Російська

Федерація – 11,6%, Велика Британія – 5,4%, Німеччина – 4,3%, Австрія – 4,2%, Швейцарія – 4% [3].

Отже, головними шляхами вирішення проблем іноземного інвестування мають бути: поліпшення інвестиційного клімату через удосконалення загального та спеціального законодавства, приведення його до європейських норм; виконання інвестиційних проектів за принципом «єдиного вікна»; впровадження економічного механізму страхування ризиків іноземного інвестування; створення дієвих урядових гарантій інвесторам і їх закріплення на законодавчому рівні [4]. Саме покращення інвестиційного клімату України повинно бути актуальним завданням сьогодення в площині удосконалення правової та організаційної бази. Через підвищення дієвості механізмів забезпечення сприятливого інвестиційного клімату стане можливим покращення стану національної економіки та в перспективі підвищення конкурентоспроможності вітчизняної продукції.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» № 959-ХІІ від 16.04.1991 р. (із змінами та доповненнями). URL [https:// ww.rada.gov.ua](https://ww.rada.gov.ua) (дата звернення 12.03.2020).
2. Харинович Д. О. Інвестиційний потенціал України та проблеми формування у період фінансової кризи. URL: <http://intkonf.org/harinovich-do-investitsiyiny-potentsial-ukrayini-ta-problemi-formuvannya-u-period-finansovoyi-krizi>. (дата звернення 12.03.2020).
2. Прямі іноземні інвестиції. Статистика Міністерства фінансів України. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/economy/fdi/2018>. (дата звернення 12.03.2020).
3. Колєватова А. В. Сучасний стан залучення іноземних інвестицій в економіку України // Вісник Миколаївського національного університету імені В.О. Сухомлинського. 2018. Вип. 22. URL: <http://global-national.in.ua/archive/22-2018/200.pdf> (дата звернення 12.03.2020)